

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Маковецька О. В., к. е. н., доцент,
Кузьміч О. О., студент,
Одеський національний політехнічний університет*

В умовах ринкових відносин та участі України в Світовій організації торгівлі важливим питанням є підвищення конкурентоздатності продукції вітчизняних підприємств. Як відомо, конкурентоздатність продукції в конкурентному середовищі насамперед залежить від її якості. Підвищення якості – одна з форм конкурентної боротьби, завоювання і утримання позицій на ринку.

Висвітленню проблем формування системи якості продукції присвячено багато наукових праць, зокрема Т. К. Вознюк [1], С. В. Ковальчук [2], О. В. Кошонько [3], Т. О. Кузьміна [4], В. В. Чаварга [5]. Незважаючи на достатньо кваліфіковані наукові праці з цієї тематики, на наш погляд, постає проблема у розробці методичного інструментарію організації системи менеджменту якості продукції в сучасних умовах.

Для того, щоб задовольнити вимоги споживачів система управління якістю на підприємстві повинна створюватися і функціонувати, як органічна складова частина всієї системи управління підприємством та базуватися на низці загальносистемних принципів, котрі лягли в основу стандартів ISO серії 9000 версії 2000 року [6].

Відображення перелічених принципів у політиці підприємства у сфері якості стосовно окремої системи управління нею повинно мати чітко сформульований характер залежно від специфіки його діяльності загалом і в системі управління якістю зокрема [7, с. 95]. Система управління якістю має охоплювати усі етапи життєвого циклу продукції.

Підприємству треба розробляти чітку стратегію дій для того, щоб вироблені товари та послуги мали великий попит на перспективу. Перш ніж запровадити систему управління якістю на підприємстві, необхідно з'ясувати її роль у загальній стратегії. Вивчення смаків, уподобань і потреб споживачів і, відповідно, конкурентоспроможності продукції дає змогу розробити маркетингову стратегію. Стратегія технічного розвитку базується на наявних активах і техніко-технологічному потенціалі підприємства. Надзвичайно важливою є стратегія налагодження співпраці підприємства з постачальниками, адже високоякісні матеріали та різні їх складові повинні відзначатись високою надійністю. Також необхідно запроваджувати стратегію раціонального управління персоналом, адже ефективність системи управління залежить, насамперед, від виконавців, їхньої здатності підвищувати рівень своїх знань, перекваліфіковуватися, що значною мірою впливає на формування якості продукції. За допомогою розробки стратегії управлінського та фінансового обліку здійснюється аналіз витрат, пов'язаних із плануванням, забезпеченням і поліпшенням якості продукції. Основна увага та значні зусилля керівництва мають бути спрямовані на впровадження стратегії якості підприємства [8].

Сукупність розглянутих стратегій підприємства здійснює визначальний вплив на його загальну стратегію. Тому при розробці та впровадженні системи управління якістю необхідно враховувати передусім найважливіші стратегічні напрями діяльності підприємства.

Весь комплекс робіт із забезпечення конкурентоспроможності продукції слід розділити на дві частини: базис і надбудова.

Базова частина пов'язана з освоєнням нової та удосконаленням існуючих технологій виробництва продукції.

Надбудова – робота з управління якістю цієї продукції, в тому числі і системного управління на основі вимог стандартів

серії ISO 9000 і принципів TQM. Саме через оптимізацію окремих процесів можна досягти якісно нового функціонування всієї компанії.

Характеристика основних аспектів якості продукції та систем якості показала, що створення на вітчизняних підприємствах систем якості відповідно зі стандартами ISO 9000 має починатися зі створення загальної методології, що передбачає реальну оцінку стартових умов, етапи і послідовність робіт з якості на шляху перебудови всієї корпоративної культури на принципах загального менеджменту якості (TQM).

Список використаних джерел

1. Вознюк Т.К. Підвищення управління якістю продукції підприємств легкої промисловості // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – №2, Т. 3. – С. 17-19.
2. Ковальчук С.В. Підвищення якості продукції в контексті маркетингової логістики // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №2, Т. 2. – С. 60-63.
3. Кошонько О.В. Проблеми оцінки та сертифікації систем управління якістю промислових підприємств // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – №1. – С. 18-23.
4. Кузьміна Т.О. Підвищення ефективності менеджменту якості в легкій промисловості України / Т.О.Кузьміна // [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.viem.edu.ua.
5. Чаварга В.В. Вдосконалення процесу управління витратами, пов'язаними з покращенням якості продукції легкої промисловості на основі функціонально-вартісного аналізу // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. – Вип. 33, Ч. 3. – С. 198-202.
6. Аскарів Е. С. Міжнародні стандарти системи якості серії ISO [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bizeducation.ru/library/management/qm/9/askarov4.htm>
7. Устойчивое развитие: стратегии, перспективы, возможности стандартизации / Х. Крачунов, Т. Бубела. – Львов : Бадикова Н. А., 2016. – 160с.
8. Цв'юк Д. Р. Формування конкурентних переваг підприємства / Д. Р. Цв'юк, Н. П. Яворська // Економіка та управління підприємствами. – 2017. – Вип. 5(61). – С. 141-146.